

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	24 kor. (12 ft)
Félévre	12 . (6 .)
Negyedévre	6 . (3 .)
Egy hó a	2 . (1 .)
Egyes szám	8 fillér (4 kr.)
Vidékre	10 . (5 .)

Megjelenik mindennap

korán reggel.

Unnep és vasárnap után is,

UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG

KIADÓHIVATAL

Egyetem-utca 7. (Lyceum-nyomda.)

HIRDETÉSEK DIJA:

Négyesző centiméterenként 8 fillér.

Iparosok és kereskedők kedvezményben részesülnek

Nyilvántartás soronként 40 fillér.

Bach

Zrinyi mentéjében.

Köszvény, június 4.

(T.) »Ne bántsát a magyart!« — ha németül vedlik. Körülbelül ez a gondolatfocmodás észlelhető azon pirospüskösti cikkekben, melynek elhelyezésére a nagyobbik Andrássy kicsi fia parányinak találta a magyar globuson megjelenő hírlapokat, vagy talán azt hitte, hogy a honi földben termett faanyag papirosa meg nem tűrt volna az ilyen keveréki nyomdafestéket.

Nem is térnénk vissza a cikknek felemelésével az abban foglalt absurd gondolatnak tárgyalásához, hiszszük, hogy magyar szót arra vesztegetni nem volna hazafias dolog, de mégis visszatérünk azért, mert a hozsánát kiáltó kormány lapjain végig tekintve, azon öröndetes tapasztalatot jutottunk, hogy ezen magyar nyelven írott lapok szégyenlik magukat. Mert mi lehet más, mint szégyenérzet az, midőn a közölt püskösti cikk fordításából kihagyták azt, ami a lényegét képezi: a német nyelv megtartását a hadseregben még akkor is, ha a törvényt alkalmazzák a közönség életbeletetésénél a magyar földön sorozott katonaság mint külön hadsereg itt benn a hazában bírn fogja mindazon külső vonatkozásokat, melyek által Magyarország külön államisága feltétlenül kidom-borodik.

Az összes közlemények egyhangu diadalorditással fajultak a cikk dícséretében, kiemelve az abban beraktározott nemzeti gondolatokat; nagy szégyenkezéssel azonban kihagyták a cikk negyedik bekezdésében foglalt azon követelést, hogy az egész hadseregben a német nyelv uralma változatlanul meghagyassék, mert a cikk szerint ez képezi a hadsereg dícsőségét és ebben rejlik a győzelem lehetősége; ezen megmásíthatatlan elv előtt boruljon térdre a magyar és legyen — lehet mindenben magyar a katonaság, még politikailag is: csak az élő nemzet templomhomlokzatára véssék fel Dante pokolkapujának feliratát s mondjon le zengzeng nyelv használatának még a reményéről is.

Vajjon ki plántálta a magyar főúr lelkébe a magyar nemzet aspirációinak régen színlődő virágait és ki tanította a magyar költők sas-szárnyalású és igaz magyar érzést kifejező költeményeit? És ha rossz tanító mestere volt, nem hallotta-e a madár dalában, a vihar zúgásában, a patak csevegésében, a tenger egetverő haragos szózatában: »Nyelvben él a nemzet!« Az ő kozmopolita lelkében nyoma sincs annak, amit mi ezer év óta lelkünkbe zárva minden támadás ellen megőriztünk; anyánk ajkáról zengzeng szóban megtanultunk? A minek megtartásáért vértengeren gázoltunk keresztül, azt egy szép multu név érdemlően tulajdonosának fékevesztett agyremé kitudná belőlünk irtani? Nagyobbát nőjön még a kis Herbert!

A böcs Deák husvéti cikke ime mily törpe hajtásokat hozott, egy Andrássy junior püskösti cikket, a melyet az osztrák-magyar hazafiságban utazó és abban kéjes boldogságban úszó politikus bizonyára ünnepi ajándéknak szánt azon, saját állítása szerint is kevesen élő gyász hazafiaknak, kik kifiamodott eszméinek rokon harcosai. A félelmes csak az, hogy az ily boldogbimbókból most egy szépen kinőtt példányt talált föl s a majd ezután következő nagy ünnepekre neveli a még kevésbé kifejezettek. Karácsonyig bizonyosan kifejlődik a többi is s akkori cikkeiben felfogja ölelni nemzet fentartó javaslatai közül a magyar nemzet cimerepajzsának újabb színekkel való felírását és pedig a négy folyó-
nák sárga s a három halomnak feketeire való megfestését; valamint nemzeti lobogónk ellenoldalára az annyi örömet okozó és lelkesedést keltő sárga-fekete szövetnek elhelyezését.

Igy lesz csak bevezetett az a nagy nemzeti reform, mely a magyar nemzeti érzületnek minden vonalon való érvényesítésében: német hadi nyelvvél; a magyar cimereket szerencsés összmunkarohikus jelképezésében: az ismert gyászszínekkel; s a magyar nemzet ezer éves tricolorának; öt színre osztásában nyeri meg örök időkre ennek a földnek minden szülöttjét s valóra váltja

azt az álmot, melynek megvalósítását megakadályozandók jutottak bitóra, vépadra és száműzetésbe azon hazafiak, kiknek lelkei örökfényű csillagokként ragyognak hazánk ege felett.

Sajnos, hogy Andrássy, az apa, lelkének, eszméinek és hazafiságának jobbik felét magával vitte és — mint a fú mondja — itt hagyta ugyan azt, a mi benne valamit ér, csak hogy a csere lett volna hasznos reá és a hazára nézve is.

Hosszas pihenés után a gondolatoknak oly tömege halmazódik fel a kis Herbert agyában, hogy midőn már nem fér belé, a fölösleg egy beszéd vagy egy hírlapi cikk alakjában válik ki. De fájdalom, ugy az ő, mint a nemzet nagy szerencsétlensége nem a gondolatok és eszméknek minden hazafi által elfogadható és melegen üdvözölhető formájában válik meg tulajdonosától, hanem mint az olvasztó kemencék felszínre jutó salakja, ugy választódik ki; szomorú, hogy nálunk még az ily eszmesalakként kiböbött elveknek is akadnak pártolói és hívei. De legfájdalmasabb, hogy a nemzeti eszmékért harcolni köteles magyar hírlapok zengenek dícséretet a lemondást hirdető hamis vagy megtevést apostolnak. Kérdezzük miért? Talán e fellépésben a fölfele kínálkozás sikerét s így a felkelő világító napot vélik látni és reménylik, hogy a melegtől sugarak is felfognak tűnedezni az áldást hozó subventio alakjában. A jövő emberét látják benne s minthogy harminchat évig jártak egy iskolába, az ott szerzett ismereteket, tanulmányok és a tapasztalás azt tanították meg nekik, hogy a hatalom kezelőjénél van minden jó, minden üdvös és vele tartani a legjobban fizeti ki magát.

— Pozsgay Miklós beszámolója.

Pozsgay Miklós, a dunakeceli kerület országgyűlési képviselője, az ünnepek alatt Mikse, Hájós és Nádasdvar községekben beszámolót tartott. A népszerű képviselőt kerületében mindenütt nagy órációval fogadták s további ragaszkodásukról biztosították a választók.

A szabadkőművességről.

Budapesti munkatársunktól.

Köszvény, június 4.

A képviselőház reakcionárius elemei tegnap megint dörömböltek a Házban a szabadkőművesség ellen olyan kifejezésekkel, a melyek a nyomdafestéket bizony alig bírják el.

Föltételezzük, hogy fogalmuk sincs a szabadkőművességről. Mert ha tudnák, mi a legmélyebb lényege ennek a világszövetségnek, akkor már vétek és bűn volna részükrel ez a dörömbölés. Ők csak az anatómára gondolnak, amelyivel a pápák a szabadkőműveseket illetik.

Abban igazuk van, hogy ez a szövetség nem egyszerű és pusztán jótékonyági intézmény a szó közönséges értelmében. Való, hogy műveiknek az a része, mely nyilvánosságra jut, arra enged következtetni, hogy ők csak jótékonyssággal foglalkoznak. Alig van például, különösen Budapesten jótékony intézmény, melyet nem szabadkőművesek alkottak volna. Népkönyvtárak, szent-nema intézetek, gyermektelepek, szanatóriumok, árvaházak, menedékhelyek, mind szabadkőművesi intézmények. Ők osztogatnak ingyen tejet, ingyen kenyert, ingyen ruhát. A páholyokban mindig azon dolgoznak, hogyan lehet a köznyomort enyhíteni, az inséget megszüntetni. Működésüknek az a része kifejezésre jut abban a mondatban: adjon mindenki tehetsége szerint abból a fölöslegről, mely neki jutott annyit, hogy a szűkölködőknek jusson valami a szükségre.

Már ez a jelmondat is, de működésüknek az a része is olyan, a mely mutatja, hogy nem istentelen dolgokat művelnek; nem cimborálnak az ördöggel; nem kötnek szövetséget a sátánnal, hanem igenis igyekeznek, hogy az egyenlőtlenség folytán a társadalomban az egyensúly fölne billenjen.

Azonban tévedés azt hinni, hogy a szabadkőművesség a jótékonyaságnak csak ezt a nemét gyakorolja. Igenis, ők kiterjesztik a jótékonyaságot szellemi és erkölcsi térre is. Akarják, hogy mindenki, a kit a sors valami bőséggel és erkölcsi előnyökkel megáldott, juttasson ebből valamit azoknak, a kik szellemi és erkölcsi téren visszamaradnak. Küzdenek a sötétség, a butaság és az elbutítás ellen. Akarják, hogy a szellemi és erkölcsi világosság terjedjen ezen a földön és behatoljon a társadalom legsötétebb rétegeibe is. Dolgoznak azon, hogy a választalak ember és ember között leromboltassanak s valahányszor az ember keresi az embert, meg is találja azt. Azon dolgoznak, hogy ne felekezete, származása, vagy nem-

zetisége szerint ítéljék meg az emberek embertársait, hanem szellemi és erkölcsi értékük szerint. A teljeskörű jogegyenlőség, szabadság és testvériség alapján állanak. Munkáikat bizonyos misztikus homály fedi; nem a nyilvánosság előtt dolgoznak. De azért jeleiken, jelvényeiken és szertartásukon kívül nincsenek titkaik. Kidolgozott és a kormányok által jóváhagyott alapszabályai vannak, melyeket bárki előlvashat. Céljaikat, irányukat, működésüket mindenki megismerheti és így nem titkos társaságok s szövetségek közé tartozik ez a szövetség.

Nem küzdenek sem a katolikus sem semmiféle más egyház ellen, de már a szabadkőművesség lényegénél fogva sem küzdenek a vallásosság ellen sem. A páholyban két dologról nem szabad vitatkozni: a vallásról és a politikáról. Ez elvből ki van zárva a szabadkőművességből.

De igenis küzdenek olyan papok ellen, a kik a hatalom érdekében ellenségei a világosságnak és a világosság terjedésének. És küzdenek nemcsak a papok, hanem olyan világi elemek ellen is, a kik a szellemi és erkölcsi világosság terjedését meg akarják akadályozni.

Ne felejtsek el azok, a kik oly eszevesztett dühvel rohantak neki ennek a világszövetségnek, hogy Jézus Krisztus volt a legnagyobb szabadkőműves. Ő hirdette a szellemi és erkölcsi törvényeket oly értelemben, mint azt ma a szabadkőművesség teszi; ő hirdette a jótékonyaságot nemcsak oly értelemben, hogy adjunk kenyeret a szűkölködőknek, hanem ugy is, hogy világosítsák föl a szellemileg hátramaradtakat. És ő volt az, a ki elsőnek indította meg a harcot a haszonleső papok ellen is, korbáccsal kergetvén ki őket a templomból.

Azok tehát a kik káromkodva és tájékozottan dörömbölnek a szabadkőművesség ellen, ne felejtsek, hogy ez a szövetség teljesen krisztusi alapon áll.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Fővárosi tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

Elnök: Tallán Béla:

Az irományok előterjesztése során elnök bemutatja Torontálmezei föliratát az obstrukció ellen.

Kecskeméthy Ferenc: Kötelességének tartja, hogy a torontáli bizalom létrejöttéről egy epizódot mondjon el.

Kubik Béla: Diszükség, a mi ott történt. Szégyen, gyalázat, hogy mit csinálnak a főispánok.

Kecskeméthy Ferenc: Mult hó 25-én egy indítványt adtak be Torontálban, ame-

TÁRCA.

Eminescu M. költeményeiből.

Miért nem jössz . . . ?

Nézd! már a fecske útra száll,
Díófa lombja hulldogál;
Dér von be mindent, itt az ősz!
S te most se jössz, még most se jössz . . .

Ó jöjj ölembe édesem!
Hadd nézhessetek szüntelen!
S nyugtassam bágyadt fejemet
Szíved felett, szíved felett . . .

Jut-e eszedbe róma, rét,
Hol együtt jártunk szanaszét?
S megfogván gyöngye kis kezéd,
Vezettelek, vezettelek! . . .

Van nő e földön számtalan,
Kinek szeme egy tűzfolyam!
Hozzád hasonló valahol, —
Nincs, nincs sehol, ah nincs sehol! . . .

Az égnek nincs oly csillaga,
Mely engemet vidítana;
Te vidítasz föl csendesen,
Ó édesem, ó kedvesem! . . .

A természet aludni tér,
Hullong az elsárgult levél;
A táj már puszta, itt az ősz!
S te most se jössz még, most se jössz! . . .

Anyám, ó jó anyácskám . . .

Anyám, ó jó anyácskám! te rég letűnt alak!
A suttogó fák hínak, hogy téged lássalak!
Szentelt siroszlopodra, mely — mint az éj —
[setét,

Az őszi szél hullatja a fűzek levelét.
És hangodat susogják a zúgó fák nekem,
Egymás között zizegve, — s te alszol csöndesen. . .

Ha meghalok, — szerelmem — ó hagyj el a
[sírát!]

A hársfalomból törj le egy ifjú sarjadást;
Ültess el azt fejemnél és ápdol gondosan,
S ott hullaszd a szemednek a mennyi könyve van!
E lomb beárnyékolja egykor emlékjelmem,
Csak lassan nő az árnyék, s én alszom csöndesen. . .

S ha egyszerre halunk meg, ha ez lesz vég-
[zetünk,

A temetőbe hantot ne ássatok nekünk;
Keressetek helyet, hol lejt zsongó patak,
Számunkra egy közös sirt a partján ássanak.
Fejed szívemre hajtva, együtt pihensz velem,
Halkan zokog a csermely, s mi alszunk csöndesen. . .

Románból: Révai Károly.

„Cine mintye.”

(Tartsd eszedben.)

Történelmi regény.

Írta: Dózsa Endre.

A modern írók modern regényeiben megvan minden, a mi érdekeinket csiklandoztatja. Van benne a realizmus jól mutató kontósa alatt frivolitás. Van benne vérdráma is sok és izgató, de igazi tartalmat, mélyebb gondolatot — tisztelet a kivételeknek — nagyon kevésben találunk. A mai olvasottabb regények francia mintára szabva, csak arra tartanak igényt, hogy a művészet és írói rafinéri minden meg- és meg nem engedett eszközeivel szórakoztassanak, izgasanak, de azt, hogy tanítsanak is, ugyan ki kívánná egy regénytől?

Az olvasó közönség izlésének emez el-fajulása legtöbb írókat is rossz útra vezette s általános a nézet, hogy az a regény, melynek tárgya komoly; az a regény, a melyből tanulni is lehet, érdekességében veszt, olvasottságra számot nem tarthat.

Ma már a naturalis irány, a modern

realizmus hódította meg az olvasó közönséget s regényt írni, mely ideális, szolid és mégis érdekes legyen, bolond és haszontalan munkának látszik. A romlatlan lelkeknek regény nem való kezükbe s bizony-bizony rossz szemmel nézheti a szerető apa, ha leánya kezében egy új regényt lát.

Dózsa Endre új regényével ezt a huszadik század emberét megszégyenítő általános nézetet rontja le. Itt egy regényt, melyet élvezettel olvashat fiatal és öreg, politikus vagy gazda s mindenki megtalálja benne azt, a mi őt kiváltkér érdekli. Első pillanatra csupán egy hazafias szellemtől áthatott, a magyar szabadságharc idejében játszó, szerelmi epizódokkal érdekesen tarkított érdekesítő regényt lát szemünk, de a politikus végigvonulni látja abban a magyar politika legnehezebb, legégetőbb kérdését; a nemzetiségi politikát is.

Rákosi Jenő, a könyvhöz írt gyönyörű előszavában azt mondja, hogy ez a regény: „Egy nemzeti, egy kormányzati és egy humanisztikus gondolat egybeolvadása és testléválása” mi még hozzátesszük, hogy az igazi nemzetiségi politika stúdiuma, egy mindvégig változatos, izgatón gazdag tartalom, sőt érdekesítő regény kontósaiban.

Itt a mi bérce kis Erdélyünkben — hol a nemzetiségi kérdés erőszakosan nevelt burjánjait legjobban elterjesztve tudjuk — kezdődik az érdekes regény, melynek három főalakja Galambodi Miklós, Djérbuleszku Romulus és Göttersen Heinrich az Erdélyben ősidők óta békésen élő magyar, román és szász családok leszármazottai. Ősapák testvéri szeretetben, édes lelki szövetségben éltek együtt, örök barátságot fogadva egymásnak s im az idők mostoha viharjai szembeláttották utódaikat előbb a harcok véres mezején, majd a szabadságharcot követő, nekünk örökké szomorúan emlékeze-

tes elnyomatás idejében, a »beolvasztási» politika zold asztalainál.

A régi barátok fia egymás ellen küzdenek s a harc izgatón érdekes. Ott látjuk egyik-másik mellett a szomorú és részleteiben mégis dícsőséges nagy idők ismert alakjait. A szabadságszerető lengyel katonát, a magyarokért rajongó, értékű pénzt, vért és életet áldozó zsidó testvérünket. Szembe pedig az élelmes, mindenáron gazdagságot óhajító, jóban rosszban nem válogató zsidót, ki a célért pénzért rabolni és lelket ölteni is kész. Eszközei a nő és ti-vornya. Segédje a hazáját meggyűlölő magyar s a fanatikus magyargyűlölő oláh nő. — Szemünk előtt járják ezek a fantasztikus alakok a politika nagyhatalmasságainak láthatatlan kezei által irányított észbontó táncukat és még sem győzedelmeskedhetnek.

Rafinált gonoszságuk megtörik az ősapák által megteremtett testvériség összetartó láncain s a szerető összelozza azokat, kiket a politika szembeállított. A harcban győztes a nemzet által az igazság s a rossz ellenében a jó leend.

Dózsa Endre könyve tehát a testvéri szeretete állítja oda oltárképül a nemzetiségek elé s a testvéri szeretet mellett a hazaszeretet dícsőíti. A három ősapának fiaikhoz írt levele, mondjuk végrendelete szerint: »gazdagokká lettünk minden javak ösforrásában, az egy házban született testvérmunkások egymás iránti szeretetében. . . . Az egymás iránti szeretetet osztatlanul akarjuk hátrahagyni a leszármazó nemzedékeinkre. Szeretettel a testvériségben és testvériséget a szeretetben! Oltalmat védelmet egymás ősi szokásainak, régi jó és helybenhagyott erkölceinek, tisztelettel az elődöknek s mindenek felett szeretettel az édes hazának. És e szép szavakban van kifejezve az érdekes regény alapeszméje s e

szép szavakban foglalt eszme képezi szerintünk is az egész nemzetiségi politika megoldásának kiindulási pontját.

Az eszme tehát, melyet Dózsa Endre regényében felkarolt, mint ebből a rövid ismertetésből is látható szép és érdemes arra, hogy egy politikailag is képzett toll foglalkozzék vele. — A keret pedig amelyben Dózsa az eszmével foglalkozik, már újdonságánál, megkapó voltánál fogva is alkalmasnak látszik arra, hogy a regényben foglalt s mindnyájunk megszívlelésére érdemes eszmék elterjedjenek. Tanulhatnánk belőle azok is, kik a tulajdonképeni politikával nem törődnek.

Dózsanak a regényéről elmondhatjuk, hogy az politikai mű, de történelmi is nevezhetjük. És mindezek dacára mégis regény, egy érdekes, szórakoztató, mesteri tollal megírt regény. Ezekért a jó tulajdonságokért becsuljuk mi sokra Dózsa regényét, melyben az érdekes fordulatok, meglepő élelkséggel követik egymást, bőven tartitva idillikus szép képekkel, majd meg az újabb magyar történelmi fontosabb mozzanataival. Igen szép és érdekes részlete például a regénynek az, melyben a török — orosz háború alkalmából feléledt török — magyar barátságot s ifjainknak híres konstantinápolyi utazását írja le.

De lehetetlen e rövid ismertetés keretében a már külsőleg is nagy műből kiemelni mindazt, amit szépnek és jónak tartunk benne. De nem is ez a célunk. Csak felkeltani aktartuk a figyelmét azoknak, kik még szeretik a finom szórakozást s hivat annak, hogy mulatságunk is nemes legyen. Felkeltani aktartuk a figyelmét azoknak is, kik a nép igaz ismerőjének mesteri leírásából megakarnak közelről ismerkedni a néppel s a történet szűk terével, a bérce Erdélyiél.

—f.

lyet az állandó választmányhoz utasítottak. És elfogadta az indítványt, mely hasonló tartalmu volt, mint a felküldött felirat, csak némi változtatást tett rajta: megfogalmazta bizalmi nyilatkozatát. A főispán aztán kérészközlötte, hogy a megyegyűlésen elfogadják. Tilakozik az ilyen kérészközléstől. Ellen. Ha a kormány az ily módon van, nem szabad ilyen kérvényt elfogadnia. A mi pedig a feliratot illeti, ugyanaz az indítványa, mint tegnap, hogy utasítsák vissza. (Helyeslés a szélsőbalon.)

Széll Kálmán: Ismétli, hogy előzetes bírálat tárgya nem lehet tenni a feliratokat. Hogy Torontóban valakit széksértésért elítéltek, az tisztán helyi érdek. Ez még nem pressió. Különben is nevésséges, felület beszéd a terrorizmus mikor az indítványt 6 szavazattal szemben olyan hatalmas többség fogadta el. (Helyeslés jobbról.)

Gabányi Miklós: Similis simile gaudet. **Olay Lajos:** A bizalmi feliratokról szól. Felolvassa Békés megye közgyűlési tudósítását és Lukács főispán nyilatkozatát, a melyben előismeri, hogy kétszer szavazott: mint főispán és mint megyei virilista.

Ugron Gábor: Szépen vagyunk! **Polónyi Géza:** És még beösméri. **Gabányi Miklós:** Nem hiába Lukács! **Kubik Béla:** Széllnek a tanítványa. **Ráth Endre:** Jó kioktatta.

Olay Lajos: Ha a miniszterelnök a jog, törvény és igazság szerint kormányoz, annak a főispánnak nem szabad több megmaradni helyén. (Zajos helyeslés a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Halljuk a vádlottat. **Széll Kálmán:** Azt a politikát, mely magá elé kitűzött, követni fogja ezután is. Az a megyei határozat elé fog kerülni.

Gabányi Miklós: Csűrös, csavaras. **Széll Kálmán:** A főispán eljárását e házban juttatni nem lehet és nem engedni. Az egész ügy hozzá, mint belügyminiszterhez fel fog kerülni és akkor érdemileg fog intézkedni. (Helyeslés jobbról zajos ellentmondások a szélsőbalon.)

Olay Lajos: Félreértett szavai magyarázza. A főispán kétségei kivül elküldte az alkotmányértéket, még pedig két ízben. Tette ezt pedig nagy tudatosságból, vagy tudatosan törvénytöréssel. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Gabányi Miklós: Ex-lex főispán.

Kubinyi Géza: Minden jogász ember igazat fog adni neki. (Zajos ellentmondás a szélsőbalon.)

Kubik Béla: A miniszterelnök azt mondotta volt, hogy a főispán justifikálása nem tartozik ide. Ebben a dologban nem ért egyet a miniszterelnökkel. Az ellenzék azért teszi szövege dolgokat....

Domahidy Elemér: Hogy teljen az idő. (Nagy zaj a szélsőbalon.)

Kubik Béla: Ohó! Eppen nem t. képviselő ur. mert ez esetben interpelláció alakában jönnek ide, a mely sokkal hosszadalmasabb.

Pozsgay Miklós: És szavazhatnánk névszerint.

Kubik Béla: De idehúzzuk azért, hogy lássa az ország miként jönnek létre ezek a bizalmi nyilatkozatok és hogy a megyék közönsége tudja magát a jövőben mihez tartani. Felszólalásunk tehát csupán célzatosrúgásból ered. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Rátkay László: Azt kérde a miniszterelnöktől, hogy igaz-e az, hogy a belügyminiszteről bizalmas felszólítás megy a főispánokhoz, hogy hasonló bizalmi nyilatkozatot tartsanak? Mert ettől függ a bizalmi nyilatkozat értéke. E nyilatkozatokkal különben a miniszterelnök a királynak megakarja mutatni, hogy a törvényhatóságok a kormány mellett vannak.

Széll Kálmán: Mindenekelőtt vizsgálatszerűen azt a felvetést, mintha ő a főispánoknak titkos rendeletet adott volna ki bizalmi feliratok hozására. Ez csak egy újsgáhir, melynek semmi alapja nincs, mert amikor az a hír a lapokban megjelent, már számos törvényhatóság felküldte nyilatkozatát. Ami azt illeti, hogy a törvényhatóságok bizalmát maga mellett feltüntetni kívánja és hogy ő felsége ezért nyilatkozott volna Mosonmegye főispánjának úgy, hogy a kormány nem engedhet, hát ha mondta volna is ezt ő felsége a király, semmiben sem tér el az attól, amit ő egyik nagyobb beszédében kifejtett, mikor a helyzetről nyilatkozott. (Helyeslés a jobboldalon.)

Kecskeméthy Ferenc: Mindenben fenntartja állításait, mert nem szokott gondolatlanul előhozni dolgokat, hanem csak akkor, ha annak valóságáról meggyőződött.

Molnár Jenő: Személyes kérdésben szólal fel.

Ragályi Gyula: Ön is?

Molnár Jenő: Én beszélhetek, mert jogom van hozzá, ennek is joga van, de nem szabad. (Derűltség.) A főispán eljárásában törvénytörést lát szintén és megtorlást kér.

Blöök: Két indítvány van. Kecskeméthy képviselő, mely szerint a kérvénynek visszautasítását indítványozza és az elnökség, mely a kérvényt bizottsághoz utasítás indítványozza. Felteszi a kérdést, elfogadják-e az elnökség indítványát. (Igen! Nem!)

A ház többsége elfogadja.

Blöök: A felirat tehát a kérvényi bizottsághoz utasított. Következik a vita folytatása a miniszterelnök jelentése felett.

Babó Mihály: A miniszterelnök maga az oka annak, hogy a jelentés felett határozatot hozni nem lehet, mert egyszer ki nyomtatni, majd tudomásul venni kéréte, végül pedig ma már semmit sem akar. Tisztá törvénytelenség az, hogy a miniszterelnök a saját jelentéséhez kapcsolta az állami számvérőszék jelentését. (Zajos he-

lyeslés a szélsőbalon.) Nem lát a kormány eljárásában őszinteséget és komolyságot. Maga a kormány jóságot ki a törvényt, hogy a költségvetést nem tárgyalatták idejében. Hibáztatja a kormányt az az eljárását, hogy férfias cselekedet helyett beburkolódik a passzív resistenciába. Foglalkozik Andrásy Gyulának a Pressében megjelent cikkével.

Uray Imre: agylágyulásba esett. **Babó Mihály:** Nem érti Andrásyt akkor midőn azt állítja e cikkében, hogy az ellenzék követelménye nem áll a hadsereg érdekében.

Uray Imre: Döblingbe vele! **Babó Mihály:** Csodálkozok, hogyan állíthat ilyet magyar ember? Annak minden szava helytelen hazafiatlan. (Ugy van a szélsőbalon.) A kétszínű politikának végre valahára véget kell vetni, őfelségét helyesen kell informálni a valóságnak megfelelően. (Zajos tetszés, helyeslés a szélsőbalon.) Meg kell a királlyal értetni azt, hogy ha együtt érez, gondolkodik a nemzettel, biztosítja ezzel családjának trónját. (Ugy van! a szélsőbalon.)

Babó Mihály beszéde után
Széll Kálmán miniszterelnök Olay Lajos régebbi interpellációjára azt válaszolja, hogy a választói névjegyzékek összeállításánál törvényes az eljárás. A visszaleléseket erősen megtorolja a panaszolt esetekben a vizsgálatokat nyomban hajlandó megindítani.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter Gabányinak azt válaszolja, hogy a katonai zenekaroktól nem vették el a magyar kottákat. E hírek egyszerűen nem igazak.

Az ellenzék mindkét válasza névszerinti szavazást és annak holnapra való használatát kérte.

Ezzel az ülés véget ért.

Félmillió postalopás.

(Express tudósítás.)

Kolozsvár, június 4.

Szenzációs eset foglalkoztatta az elmúlt egész éjjel Budapest székesfőváros rendőrségét. Egy megrakott postakocsi, mely a fővárosi nap pénz- és értéktulajdonait gyűjtötte össze, este fél kilenc óra táján 500,000 korona értékű összegyűjtött küldeményekkel együtt eltűnt a Csömör-úti 7. sz. postahivatal épülete elől. Hát órákor indult utjára a postakocsi, *Micsinay Mihály* kocsisával és *Erős István* kézbesítővel. Nyolc óra után érkeztek meg az utolsó állomásra, a csömör-úti postahivatalhoz. Innét már csak a verseny-utcai, központi rovarcső és kézbesítő osztályba kellett volna a küldeményeket beszállítani. — A csömör-úti postahivatal előtt megállt a kocsi. A kézbesítő leszállt és bement a hivatalba, hogy ott is átvegye a küldeményeket s alig három perc múlva, midőn *Lukács* postatisztel kijött a pénzes zsebkönyv és csomagok felrakása végett, se kocsi, se kocsis nem állott már a kapunál. Szörnyű izgalom lett a postahivatalnál. Izgalom, lötés, futás, telefon-csilipelés és szenzáció! Ertesítették a keleti pályaudvar felügyelőjét *Pavlik* rendőrfelügyelőt, a ki telefonon jelentette az esetet a központnak, ahonnan *Pereginyi Sándor* ügyeletes rendőrkapitány, *Markovics Imre*, büntügyi fogalmazóval, *Kreicsányi Kálmán* detektívfelügyelővel és *Dömény Benő* detektívfelügyelővel azonnal kiment a helyszínre. Mozgósították az egész detektív testületet és az összes lovasrendőroket is. A kocsinak azonban nyoma veszett. *Erős* kézbesítő bevitte a főkapitányi hivatalba, hol kihallgatása során megállapították a nyomvesztett kocsi tartalmát, melyen egy darab vasláda 98,000 koronával, egy csomag 57,000 koronával, egy zacskó 10,000 koronával aranyban, három zacskó 3000 koronával ezüstben, két zacskó 5000 koronával ezüstben és hét darab pénzszék volt, mely utóbbinak tartalma még ismeretlen. Hozzávetőleg tehát körülbelül 4—500,000 korona érték volt a kocsin. *Micsinay Mihály*, a postakocsi, alig két hónapja szolgálta a postát, apostagi születési sovány, barna, kis bajusza, 31 esztendősen legény volt. Éjjel egy órákor jelentés jött a főkapitánysághoz, mely szerint az eltűnt kocsi két arra cirkáló lovasrendőr megtalálta *Rákossalván*, de kocsi hiány. A rendőrség képviselői, *Pereginyi kapitány* és több tisztviselő, nagy detektívvel nyomban kihajtottak *Rákossalvára*, hol a határon fekvő gyakorlóteremen állott a kocsi. Az aranyokat tartalmazó trezoron feszített nyomai látszólat, mely kisérletek azonban eredménytelenek maradtak. A kocsi hátsó ajtaja fel volt törve s ebből kilencvennyolcezer korona hiányzott, a löpökoccal együtt, melybe bizonyosan a ládát pakolták a tettesek. Éjjeli három órákor szállították a hatóságilag lepecsételt kocsi a főkapitányságra, egyben megindult a legszélesebb és legerélyesebb nyomozás az eltűnt kocsi és tettestársai megkerítésére.

Fővárosi tudósítónk a következő részleteket jelenti a nyomozásról:

Ma reggel *Siket Traján* postatanácsos és *Kreicsányi Kálmán* detektívfelügyelő kimentek a helyszínre a Fehér-útra, ahol a feltört postakocsi megtalálták. A helyszíni szemle után bejöttek a főkapitányságra, a hol a postakocsirol vettek fel jegyzőkönyvet. Megállapították, hogy *Micsinay* a kocsinak elől, az ülés alatt lévő tartályt is fel akarta törni. Le is törte a lakatot, de az ajtó még se tudta kinyitni, mert a vaspánt a munka közben meghajlott és a felnyitást lehetetlen tetten. Ebben az elől lévő tartályban 57,000 korona készpénz, négy darab ezer koronás, egy darab tízezer koronás, egy darab negyzezer koronás és még három pénzes levél volt, mely utóbbiak tartalmát eddig nem állapították meg. Ehez a pénzhez *Micsinay* nem juthatott és ezt hiánytalanul meg is találták.

A hátul lévő tartályban, melyet *Micsinay* sikerült kinyitni egy 36 1/2 kgr. súlyú 65 cm. hosszú, 25 cm. magas és 36 cm. széles, finom acélból készült pántokkal ellátott láda volt, mely 98,000 koronát tartalmazott. Ezt a ládát *Micsinay* tartalmával együtt elemelte. Az ellopott összeg tehát pontosan 98,000 korona. A postaigazgatóság embereinek véleménye szerint a ládát feltörni egyszerűen lehetetlen és fel kell robbantani, hogy tartalmához jussanak.

A vizsgálatot a rendőrségi *Bérczy kapitány* vezeti. A főkapitányság még az éjjel megérkezett *Zimonya*, *Belgrádba*, *Bécsbe*, *Fiuméba*, *Bukarestbe* és *Oderbergbe* *Micsinay* személyleírását, mely a következő:

Micsinay Mihály apostagi születésű 36 éves kocsi, alacsony, zömök termetű, haja barna, bajusza ritka és barna, szeme sárgás barna, egy zápfoga hiányzik, arca hosszúságú, különös ismertető jele, hogy jobb kezének középső ujján nincs köröm.

A rendőrség megállapította, hogy *Micsinay* már járt Amerikában. Ma reggel egy *Laár Gyula* nevű szintén apostagi illetőségű kocsi jelentkezett a rendőrségen, aki elmondta, hogy mintegy két évvel ezelőtt *Micsinay* felkereste őt és vele egy nagyobb lopás tervét akarta megbeszélni, hogy a lopás után előbb el kell rejteni Budapesten és csak azután kell megszökni, ha már a dolog felelőssége megy. Lehet, hogy *Micsinay* most is így tett és még a fővárosban rejtőzködik.

Jelentkezett még a rendőrségen egy, *Goger István* nevű 16 éves lakatossegéd is, aki a Soroksári út 32. szám alatti házban lakik, ahol *Micsinay*nak is a szállása volt, *Goger* elmondta, hogy a múlt hónapban *Micsinay* kérte őt, hogy csináljon neki egy kulcsot a hátsó tartályhoz, hogy oda kabátját betehesse. *Goger* meg is csinálta a kulcsot és ezzel nyitotta ki *Micsinay* a hátsó tartályt, melyből a 98,000 koronát tartalmazó ládát elemelte.

Kihallgatták *Micsinay* öccsét *Lajost* is, a ki azonban, mint ő állítja, nem tud az egész dologról semmit. Házkutatást tartottak a tolvaj sógoránál *Egger József* téglagyári munkásnál, valamint egy másik öccsénél, *Micsinay Bélánál*, a ki a honvédszolgálatról szolgál. De ezeknél semmi gyanuslat se találtak.

Egy jászberényi-úti kocsmáros beszéli, hogy korán reggel betért hozzá egy ember, aki gyanusnak viselkedett és csakhamar ismét elment. Később az újságban olvasta a postalopást és azt hiszi, hogy a nála járt ember *Micsinay* volt. A detektívek most ebben az irányban is nyomoznak.

Kreicsányi detektívfelügyelő azt hiszi, hogy *Micsinay* Apostag felé vette útját. Két detektív biciklín, kettő pedig vasuton Apostagra utazott. A rendőrségen biztosra veszik, hogy *Micsinay* még ma elfogják.

A szerelmes inas gyilkos merénylete.

— Express tudósítás. —

Budapest, június 4.

Végzetes szerelme lobbant *Sütő Sándor* budapesti huszonkét esztendősen urasági inas egy özevgyasszony iránt, aki nem viszonzotta érzelmét. *Sütő Sándor* néhány hét előtt napos vendég volt özevgy *Knorr Jánosnénál*, a ki a Molnár-utca 1-ső számú házban lakik. Szerelmével ostromolta a csinos özevgyet, a ki 12 esztendősen idősebb nála. Az asszony eleinte nevette a legényke vallomásait, később terheire lett, mert nem tudta a fiút lerázni a nyakáról. Hasztalan beszélt neki ilyenformán:

— Már, hogy gondolja, hogy én a maga felesége legyek? Tizenkét évvel fiatalabb nálam. Ha férjhez akarok menni, keresek is, találok is magánál öregebb férfit, aki hozzám való. Nem ilyen gyereket, a ki nek meg a feleségja sem nőtt be.

Sütő Sándor nagyon elkeseredett az ilyen beszéd hallatára, de azért nem mondott le minden reményéről. Még kitartóbban udvarolt az asszonynak s mindig körülötte settenkedett.

Knorr Jánosné végre is megunt a dicőseget és *Sütő Sándor* kitiltotta a lakásából. De még a házmesternek is megmondta, hogy a legényt ne eressze be a házba. A házmester már azóta több ízben kiutasította a házból *Sütő Sándort*.

A visszautasított urasági inas boszút forralt. Tegnap este belopódzott a Molnár-utca 14. számú házba s elbujva várta, míg a ház lecsendesedett. Tízegy óra után benyitott özevgy *Knorr Jánosné* lakásába.

Az asszony már aludt. *Sütő* az ágyához lépett s felrúta álmából:

— Utoljára kérdezlek, akarsz-e a feleségem lenni?

Az asszony félálmosan szidni kezdte a legényt.

— Hát éjjel sincs magától nyugtom, maga kullans. Takarodjék.

Sütő Sándor erre torkon ragadta az asszonyt, aki segítségért kiáltott.

— No, most már meghalsz, szól az éjjeli látogató.

Kést vett elő s azzal több szurást ejtett az asszony mellén, aztán kihajtott.

A házba bejöttek a házbeliek *Knorrné* lakásába s ott látták vértől elborítva, eszméletlenül az ágyban az asszonyt, a ki azonban későbbben magához tért s a mentők súlyos sebeivel elvitték a Rókus-kórházba.

Sütő Sándor nem mehetett ki a házból, mert a kapu zárva volt. Elbújt a félreestő helyen, a hol reggel a házat őrző rendőr megtalálta s bevitte a főkapitányságra.

UJDONSÁGOK.

A magántudós ur könyve.

Kolozsvár, június 5.

Földvári Jakab, a télen-nyáron szandában és hajdon fővel (szabadon) járó magántudós úr! levelet kapunk, melyben szerényen tudatja, hogy műve egy példányát megküldötte szerkesztőségünknek. A „mű” meg is érkezett. Tartalma: azok a szellemi bolondgombák, melyeket Földvári magántudós ur, a különböző fővárosi lapokban közrebocsátott. Érdekeségét növeli, hogy a „magántudós” ur nem rejtette véka alá az ő szellemi termékeit és egyéniségét „méltató” újságíkokat sem és így azokban benne van egyszersmind a bírálat is Földvári egész szereplésére.

Azonban leginkább „érdekes” teszi a „művet” az a körülmény, hogy immár annak hatodik kiadását bocsátotta közre a magántudós és ez jellemző ami viszonyainkra, ami egész gondolkodásunkra. A közönség — amely nem vette meg p. o. Reviczky Gyula költeményeit — szétkapkodta Földvári könyvét, ami nem áll egyébből, mint egy tartalmatlan, üres, költőd ember nagyképi és tudatlan írásgyakorlataiból. Am a magyar közönségnek ilyen csemege kell; elküldötte hát koronáit Földvári „magántudós” urnak, úgy hogy ez a költőni való bolondságban is, tagadhatatlanul és joggal mondhatja: A bolond nem én vagyok, hanem az én drága jó népem. S be kell ismerünk, hogy a magántudósunk van igaz. Földvári Jakab a „magántudós” neve, immár ismertté lett a Kárpátoktól az Adriáig. „Műve” bizonyára meg fog érne még számos kiadást és a derék ur, — akin eleinte kacagott az egész ország, akin most is kacagnak, voltaképpen egy országos kacagást hasznosított a saját zsebe javára.

A cél szentesíti az eszközöket. Földvárinak az lehetett a célja, hogy zsebre rakjon bizonyos mennyiségű koronákat. Ezt elérte! „Irodalmi műve” közközeen forog, nevét ismerik és valószínűleg most már a híres emberek sorsára jut: a kézirattírók tömegesen kérik el autogrammját. En boldog is vagyok: nekem már az is meg van, mert a szerkesztőséghez írt levelet sajátkezűleg írta alá a „magántudós” ur.

A kik oly balgák, hogy tehetséggel, munkássággal akarnak érvényesülni: vegyenek példát a magántudós urról. Járjanak hajdon fővel, télen, nyáron, szandában, eszközöljenek egy kis nyíltterekre szükségük tökebefektetést és eljutnak a halhatatlansághoz úgy, és a tökeszerzéshez máskézt. Az iskolát megcsinálta erre Földvári Jakab, a végzett vázsonkereskedő, kinek műveiből legközelebb nyomják a százhuszonhetedik kiadást. ...

(—g—)

Dr. Lendl Adolf és kerülete.

— Express tudósítás. —

Budapest, június 4.

Van-e nagyobb szomorúság a világon, mintha egy képviselőnek a tulajdon, édes, szívéhez nőtt kerülete jelenti ki, hogy: alászolgájal fel is ut, le is ut, vége a bizalomnak s ezt a kijelentést hivatalos jegyzőkönyvben nyújtják át a bizalomtól megfosztott képviselőnek. Van-e szomorubb valami ezen a sáros földgolyóison. Ezt a csúfságot akarta elkövetni *Molnár Viktor*, Temesvármegye főispánja a temes-rékási kerület országgyűlési képviselője. *Dr. Lendl Adolf*on, a hírnemes állattömén, akkor és azért, a mikor is amért ez kilépni merészkedett a fejbőlintó szabadelviek pártkötelekéből. Nosza, megindult a sok szolgabíró és jegyző, hönök alatt az izekkel, melyeken bizalmatlansági aláírásokat gyűjtöttek a szavazók részéről a főispán ur ukáza folytán. Azaz: csak akarták gyűjteni de látva, hogy sehogy se gyűlt össze egy tucat rábeszélő kéz-láírás, népgyűlést hirdettek Temes-rékásra a kerület székhelyére. Csakhogy a népgyűlés hamiskés célját a suba alól csak ott szedték elő, a főispán ur felbérletjei, a népgyűlésen! A választópolgárok, kik bizonyára jobbat reméltek az összedobolt konferenciától, hallván az indítványt: — bizalmatlanságot szavazni *Dr. Lendlnek*, — úgy ott hagyták az egész komédiát — hogy meg sem álltak hazáig. *Molnár Viktor* főispán ur pedig füle tövét vakargatva s hajtozta, hogy: főispán csak tarvez, de a nép olykor ritkán úgy végzi a maga dolgát, a hogy a saját szíve, lelke és meggyőződése azt diktálja.

— (Királdnók tanuló városunkban.) Valóságos bucsujáró helye lett Kolozsvár az ország kiránduló diákjainak. Alig távozik el az egyik csoport, már nyomába jön a másik, megámulni a város remek kilátását s Fadrusz remekét, dicő Mátyás lovasszobrát. E hó 7-ikén vasárnap a dévai állami tanítóképző intézet százhusz névűek érkeztek, tíz tanárral Kolozsvárra, s nagy társaság június 8-ikán a koronázás évfordulóján, a helybeli tanítóképzőintézet százötven növendékével egyetemben díszes fölvonulást rendez a Mátyás-szobor elé, hol ünnepi beszéd, karének és szavaltok közben megkoszorúzzák a legnagyobb magyar király szobrát. A dévaiak, kiket az Eke s az itteni tanítóképző ifjúsága és tanári kara készült fogadni, a tanítóképző intézetben szállásoltatnak el, étkeztetik pedig az unitárius kollegium látja el.

— (Az E. K. E. muzeum) állandó látogatottságnak örvend. A Kolozsvárra jövő idegenség majdnem mindennap megtölti a muzeum termét. Különösen a diák-turisták

tanulmányozzák szorgalmasan a muzeum érdekes gyűjteményeit. A legutóbbi látogatók közül kiemeljük *Fittler Kamill* íparművészeti muzeum igazgatót, *Bulyovszky Lilla* színművészt, br. Saament *Bukovinából*, *Hoffer Klárát* Grátzból, *Rákosi Viktor* orsz. képviselőt, *Hollán Sándor* min. tanácsost Szabó László min. oszt. tanácsost *Budapestről*, *Vutkovich Sándort* Pozsonyból, *Payer Margit* operaházi tagot, *Mádi-Kovács Ádát* Szegedről, *Kottay Sámuel* Késarmáról, *Horráth G. Jenő* járásbíró *Borosjenő*ről, *Dudás Adolf* lapszerkesztő *Gyöngyösről*. *Ehrenberger Ferencz*ét *Mezőhegyesről* és *Rhédey István* Apáról. A muzeum nyitva van mindennap d. e. 9—12-ig 1 korona belépőjegy mellett. Hétfőn és csütörtökön díjtalanul, vasárnap félár. Az E. K. E. tagjai a folyó évre vonatkozó arcképes igazoló felmutatása esetén díjtalanul látogathatják meg a muzeumot.

— (Deáky Albert alapítványa) A koszorúmegváltás címen összegyűjtött összeg immár 529 koronára rug, mihez legutóbb *Pál Gyuláné* 20 koronával járult hozzá. Az alapítvány javára a megfogadottak tisztelői és barátaiól még folyton érkeznek adományok.

— (Rendőrbiztosból kivándorlási hyéna) Hosszu időközön át volt a nagyváradi rendőrségnek ügyes használható biztos *Neumann Gábor*. Különösen a büntügyi nyomozások terén tűnt ki leleménységével, ügyes raffinerájával. Réme volt a rendőri alakoknak. Holmi összekötőbiztosként *Neumann Gábor* megvált a nagyváradi szolgálatából, Debrecenbe ment, hol delevit, polgári biztos lett. A használható ember hívatását tilos üzelmekre használta föl kisebb manipulációkat szőtt. Így különösen kivándorlásra való csábításokkal és közvetítéssel foglalkozott. Most aztán utólré a nemezés. A budapesti IV. kerületi rendőrkapitányság a napokban több kivándorlási hyénát büntetett meg s köztük *Neumann Gábor* 10 napi fozházza és 400 korona pénzbírságra ítélte kivándorlásra való csábítás miatt.

— (A kolozsvári oltár-egyesület) az oltári szentség imádsával egybekötött szokásos havi istentiszteletét jövő csütörtökre, június 11-ikére, Urnapjára teszi át, mert e napot maga az Egyház avatta fel az oltári-szentség napjává. Az egyet egyuttal kéri tagjait, általnak be tömegesen a szentségi Jézus daldalmenetbe és hassanak saját körülben is oda, hogy e nap igazán Urunknak diadalmas napja legyen. — Az oltári szentséget csak a körmenet után tessék ki imádság. Urnapján este 6 órákor *Dr. Hirschler József* igazgató tart szentsébeszédet. Választmányi gyűlés aznap d. u. 4 órákor lesz.

— (Az első segéd.) Ily című, tegnap megjelent hírnök vonatkozólag *Püspöki Miklós* dívatár kereskedő személyzete annak helyreigazítására kér föl bennünket, hogy a bekaszálási pénzekkel továbbant segéd nem az üzlet első segéde, hanem ép a legfialabb segéd volt.

— (Kettős halálos ítélet.) Minden órában várta tavaly fiatal feleségének lebe-tegedését *Löwinger Lipót* nagykaiti birtokos és kereskedő, de az örvendés eseményt mély családi gyász váltotta fel. Január 18-án este fél névvel maradás a kaszinóban, amelynek tőzsomzedságában lakott; valami húzza haza felé. Alig állt vas-csorához, kopogtatott újév 3ta elbocsátott kocsi, *Kármán Mátyás*, s vesszőt kéri, hogy sepről kössön belőle. A bolos elutasító válaszára, revolverrel kezében *Ördög Tóth Pál* is betoppan:

— Kösöd meg a zsidót, aztán elő a pénz.

A haramia erre fegyverét mindjárt rá sőtötte *Löwingerre*, aki elrohant segítségért. A folyosón utját állta a másik két támadó társa. *Vonnák Mátyás* rabviselt ember, de akit felretaszított *Löwinger* s rohant a kaszinóba, honnan többen jöttek segíteni. Ez-alatt a veszedelmes emberek borzasztó mérszárlást vittek végbe: *Löwinger*et több késszurással megölték, az anyját, özevgy *Braun Károlynét* és családjuket, Nagybanai *Erzsi*t pedig véresre szorkálták. A gyilkos bandát elfogták s a pestvidéki esküdttörő-ság *Ördög Tóth Pált* — aki csak nemrég állott ki tizenöt évi fegyházból — és *Kármán köztőlalára*, *Vonnákot* nyolc évi fegyházra ítélte. Azóta *Ördög-Tóth* meghalt a börtönben s így megszabadult a bitófától. A másik két elítélt semmisségi pinaszával *Sebestyén Mihály* elnöklése mellett ma fog-lalkozott a Kuria. A legfőbb bíróság dr. *Baumgarten* helyettes koronagyűz indítványa-nak megfelelően visszautasította a semmisségi panaszt. Halálos ítéletéről lévén szó, rögtön összeült a kegyelmi-tanács, de hogy ez mit határozott a *Kármán Mátyás* sorsáról, a törvény szerint hivatalos tilok. Az esetleges megkegyelmezés a király diktálja.

— (Himlőjárvány Erdélyben.) Erdély három községében *Nagy-Ajtán*, *Apácán* és *Úrmőn*ben oly hatalmas mérvben ütött ki a himlőjárvány, hogy mindhárom község iskolájában kénytelenek voltak a

